

BARNEOMBUDET

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	09/01531-2	Astrid Kvalnes	008;O;BO	14.9.2009

Høring: Beslutning om kort høringsfrist - forslag til forskrift om nasjonalt vaskinasjonsprogram og endringer i SYSVAK-registerforskriften

Det vises til høringsbrev datert den 4. september 2009 om forslag til forskrift om nasjonalt vaskinasjonsprogram og endringer i SYSVAK-registerforskriften.

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter. Høringsuttalelser i saker som angår barn og unge er en viktig del av Barneombudets arbeid.

Barneombudet konkluderer i dette høringssvaret med:

Et hovedprinsipp i personopplysningsloven er at den det gjelder i større grad skal ha kontroll med opplysninger om seg selv. Det innebærer at alle skal informeres, ha innsynsrett og kjennskap til hvordan registreringen skal brukes. Barneombudet mener at registrering av personopplysninger skal være basert på et frivillig og informert samtykke og støtter ikke forslaget til en registrering av pandemisk influensa vaksine til barn uten samtykke. Det må foreligge et samtykke fra den det gjelder eller deres omsorgspersoner.

Merknader til forslaget:

I forslaget står det at det i forkant av vaksineringsen vil bli gitt informasjon som inneholder opplysninger om at vaksineringsen vil bli registrert i Nasjonalt helseregister og hvilke opplysninger som registreres. Å takke ja til vaksinen vil da slik Ombudet forstår innebære en automatisk registrering i Nasjonalt register.

Barneombudet mener det er viktig at den vaksinerte har bestemmelsesrett over bruken av opplysninger, hvilket formål opplysningene skal brukes til og hvem som har tilgang til opplysningene. Selv om SYSVAK-registeret i utgangspunktet er unntatt fra samtykkekravene, mener Ombudet at det ikke må bli en automatikk i at vaksiner til barn skal registreres uten samtykke. Det blir i høringen påpekt at helsevesenet har behov for et arbeidsverktøy hvor de kan slå opp og finne oversikt over vaskinasjonsstatusen til den enkelte vaksinerte. Barneombudet vil minne om dokumentasjonsplikten, og at de opplysninger det i høringsutkastet refereres til vil finnes i barnets journal.

I følge Barnekonvensjonen har barn rett til å uttale seg i alle saker som vedrører dem selv, og barnets meninger skal tillegges vekt. Hvis pasientidentifiserbare opplysninger om pandemivaksinen innlemmes i SYSVAK mener Barneombudet at det er viktig at helsepersonell blir minnet om barn rettigheter.

Forslag til alternativ med en reservasjonsrett mot registrering

Samtykke, rett til informasjon og innsynsrett er grunnleggende rettigheter i personopplysningsloven. Ombudet mener at det vil kunne være mulig å få samtykke til registrering gjennom god informasjon. Barneombudet foreslår derfor følgende:

- Nødvendig informasjon om registrering i Nasjonalt helseregister gis i forbindelse med informasjon om pandemisk vaksinasjon. Det må i informasjonen fremgå hva samtykket gjelder og innebærer.
- Skjemaet som omhandler samtykke til vaksinasjon kan utformes slik at en egen rubrikk omhandler samtykke til registrering. Samtykker kan krysse av ja/ nei til registrering.
- For å få en Nasjonal oversikt over antall personer som evt. takker nei til registrering kan det for eksempel utarbeides et eget skjema hvor antall personer med ikke personidentifiserbare data registreres.

Barneombudet har to tilleggskommentarer:

1. Egenbetaling

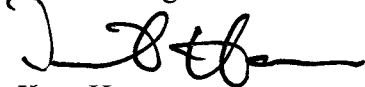
Det foreslås en bestemmelse i forskriften en sats for egenbetaling på kr. 50,- per vaksinasjon for 2009 sesongen. Barneombudet synes det er uheldig at det kreves egenandel av barn. I "Fattigdom blant barn, unge og familier" utgitt av Barne- og likestillingsdepartementet, slås det fast at det er et betydelig antall fattige barn i Norge. I familier med flere barn, lav inntekt o.l. kan dette være en utgift mange foreldre ikke har råd til. Barneombudet er spesielt bekymret for at egenandel vil kunne medføre at utsatte grupper barn ikke blir vaksinert.

2. Pandemivaksine til barn og unge under 18 år

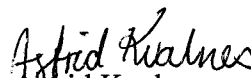
Barneombudet har ikke medisinske kompetanse til å vurdere om pandemisk vaksinasjon bør tilbys barn og unge under 18 år. Men i alle saker og beslutninger som omhandler barn skal det vurderes hva som er barnets beste jf barnekonvensjonens artikkel 3. Barneombudet savner en tydeliggjøring av hvorvidt vaksinen er utprøvd på barn under 18 år og hvilke virkninger og bivirkninger vaksinen vil kunne medføre.

Barneombudet har ingen kommentarer utover barneperspektivet.

Med vennlig hilsen

Knut Haanes
nestleder

Astrid Kvalnes
seniorrådgiver